

Landskap: Småland. Upptecknat av: Anna Lorentz.
 Härad: Smålands hd. Adress: Lund.
 Socken: Rysby sn. Berättat av: Anna Dahlberg.
 Uppteckningsår: 1935. Född år 1882 i Rysby.

Uppteckningen rör

Linboredning.

Om linberedning.

På Karolina-lagan
sättes linfröna. I slutet av augusti drogs
linet upp (med rötterna, för att linet skulle
bli längre), brakades och gick vara i en
en vecka. Varje braka bestod av fjorton
kastlagda kärvar. Sedan linet blivit
in, repades det. Man var två om repen,
och drog linet växelvis. Vid repningen
föllo knopparna bort, vilka brakades
och tröskades. Därefter rensades lin-
fröna och tillvarotogs, dels till utsäde
och dels till foder åt kreaturen.

Efter repningen
breddes linet tunt på ångarna, där det
gick kvarligga i en månad. Sedan
räpsade man ihop det vid torr väderlek,

och bar in det i bastan, där det ställdes på slauer och torkades genom ugns-
värmnen. I bastan stöt linet ett par
dagar, och sedan vistoy brytningen,
som skedd med tillhjälps av brästar.
Man bröt vanligen om kvällarna, då
man hade bättre tid. Så mycket lin
som fick plats i en brästa, kallades en
lock. Tjugofyra lockar kallades en linne.
Dagen efter brytningen, tidigt på mor-
ningen, kommo "skättegummar" (van-
ligen: "skättekäringarna") för att "skatta"
linet. Man berättade två skättekä-
ringar för varje linne. Man skattade
allt linet på en dag. Det som föll av
vid skättningen, kallades "skattefall", vilket
användes till grova lakea, säckar o. dyg.

Om man efter skättingen spann li-
nst utan att behandla det vidare,
kallades det "samspunn".

Sedan linet skätts
häcklades det. Sockarna belades då i
lagom stora knippen, s. k. "gävlingar",
vilka drogs genom häcklar. Det som
föll av vid häcklingen, kallades blånor.
Det häcklade linet kallades sägor. Blå-
norna spunnos upp till ett mera o-
jämnt och kort garn, som användes
till handdukar, lakan o. dyl. Tågorna
spunnos till garn för vintern. Detta
garn användes till dubtyger, finare
lakan o. dyl. Om man tvinnade det
dubbelt, gick man sytråd, som kallades
"tvinnatråd".

4572

Yunnan garnet kunde vävas, måste det bytas, vilket gjordes med arklut. Sedan garnet upprepade gånger sköjts och klappats med böckel på klappetaulan, så att det var fullständigt fritt från lut, var det färdigt att vävas.

På våren efter vävningen lades väven ut på marken för att blekas. Den låg vanligen ute tre veckor. Ibland kunde man väven på skarsnå.

Efter blekningarna var väven färdig att sys.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.